

Бављење спортом на забаван и безбедан начин

Правила понашања за јуниорске спортске клубове
који се сматрају погодним за коришћење

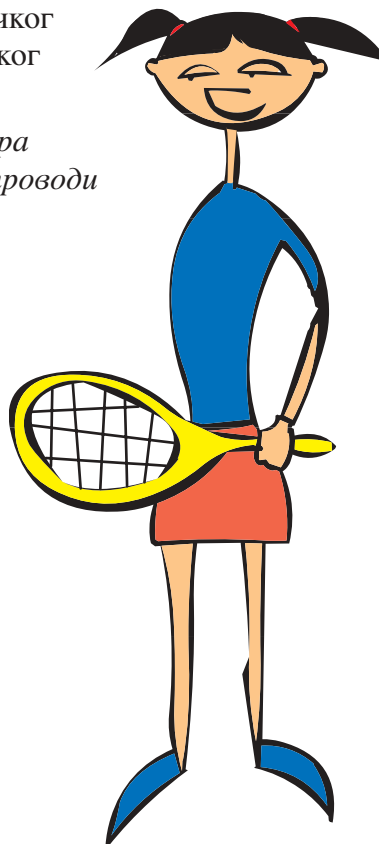
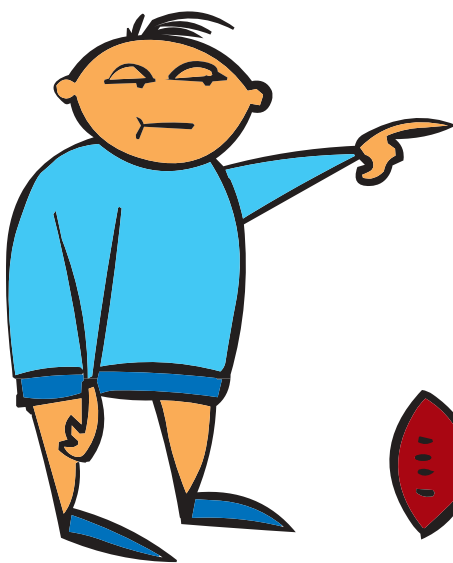
Ова правила понашања је одобрио министар за спорт и рекреацију Владе Викторије, и написана су у консултацији са Викторијском саветодавном групом за јуниорски спорт.

Бављење спортом на забаван и безбедан начин

Шта се подразумева под спортским клубом који је забаван и безбедан за јуниоре?

- ▶ **Заједница** – када јуниори имају осећај да су у вези са пријатељима и породицом.
- ▶ **Забавно место** – када се придаје значај уживању, учествовању и физичкој активности (пре него побеђивању).
- ▶ **Безбедна околина** – одговарајућа опрема, прва помоћ и безбедне зграде и игралишта.
- ▶ **Безбедна средина за дружење** – када клуб има утврђена правила и одговарајућу праксу која се односи на конзумирање алкохола, дрога, заштиту права детета и малтретирање.
- ▶ **Безбедна културна средина** – када клуб има правила и примењује праксу којом се истиче прихватљивост, толеранција и гостољубивост према свим јуниорима (укључујући и младе особе са инвалидитетима, особе староседелачког и/или различитог културног и језичког порекла).

Јуниорски спортски клуб који се сматра забавним и безбедним промовише и спроводи одговарајућа правила понашања.

Правила понашања су за:

- ▶ играче;
- ▶ родитеље и гледаоце;
- ▶ тренере и наставнике;
- ▶ управу;
- ▶ званична лица;
- ▶ медије.

Основни принципи правила понашања су:

- ▶ јуниорски спорт треба да буде забаван;
- ▶ јуниорски спорт треба да буде безбедан;
- ▶ јуниорски спорт треба да буде фер;
- ▶ јуниорски спорт треба да 'припада' јуниорима.

Играчи

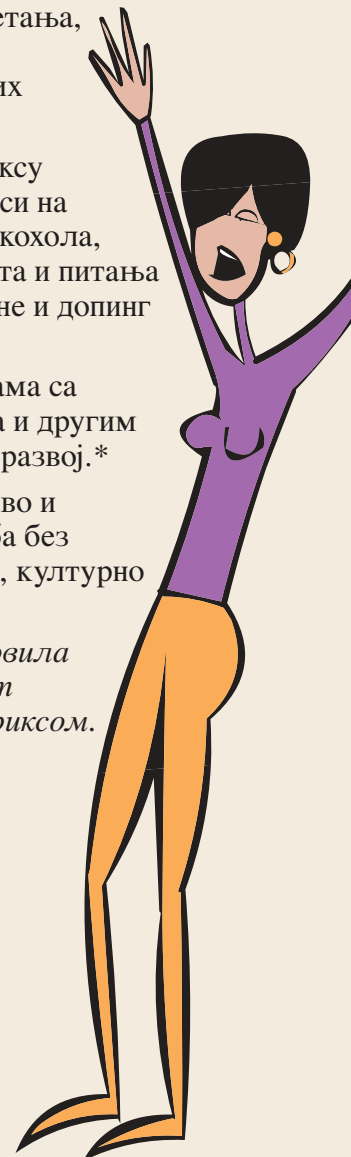
- ▶ Придржавајте се правила.
- ▶ Никада се не расправљајте са званичним лицем. Ако вам нешто није јасно, тражите од свог капитена, тренера или менаџера да се обрати званичном лицу за време паузе или када се такмичење заврши.
- ▶ Подједнако се трудите - за себе и за свој тим. То ће бити корисно и за вас и за ваш тим.
- ▶ Понашајте се на фер начин. Аплаудирајте свим добрим резултатима без обзира да ли их постиже ваш или противнички тим.
- ▶ Укажите поштовање и поздравите се са противничким играчима и званичним лицима (нпр. рукујте се пре и после утакмице и обратите им се са нпр. 'сретно', 'хвала на доброј игри', 'хвала судија', 'три усклика за...').*
- ▶ Сарађујте са својим тренером, играчима из свог тима и противничким играчима. Без њих не би било ни такмичења.
- ▶ Учествовајте у спорту ради сопственог уживања и користи, а не само да бисте задовољили родитеље и тренере.
- ▶ Играјте на фер начин – немојте погрдно да се обраћате званичним лицима, да лоше причате о другим играчима (укључујући клеветање), или да намерно ометате или провоцирате противничке играче.
- ▶ Поштујте права, достојанство и допринос свих учесника без обзира на пол, способности, културно порекло или веру.

Родитељи и гледаоци

- ▶ Не заборавите да се деца баве спортом да би она у томе уживала, а не ви.
- ▶ Подстичите децу да се увек придржавају правила и да несугласице решавају без сукоба и насиља.
- ▶ Никад се не ругајте и не вичите на дете када погрешно или ако не побеђује.
- ▶ Поштујте одлуке званичних лица и на то подстичите и децу.
- ▶ Укажујте захвалност тренерима-волонтерима, званичним лицима и управи.
- ▶ Аплаудирајте добрим резултатима и труду свих појединаца и тимова. Честитајте свим учесницима, без обзира на резултат.
- ▶ Осудите употребу насиља, погрдан начин обраћања и све врсте клеветања, без обзира да ли долазе од гледаоца, тренера, званичних лица или играча.
- ▶ Подржавајте правила и праксу (и будите узор) која се односи на одговорно конзумирање алкохола, питања заштите права детета и питања која се односе на рекреативне и допинг дроге. *
- ▶ Подржавајте учешће у играма са модификованим правилима и другим јуниорским програмима за развој.*
- ▶ Поштујте права, достојанство и допринос свих младих особа без обзира на пол, способности, културно порекло или веру.

Напомена: правила је установила Аустралијска управа за спорт осим ако нису означена астериксом.

Тренери и наставници

- ▶ Запамтите да младе особе у спорту учествују да би у томе уживале, а побеђивање је само део тог уживања.*
- ▶ Дајте младим особама прилике да испробају различите позиције и различите спортове.*
- ▶ Омогућите играчима да науче да се понашају на одговарајући начин док се баве спортом, као и основне спортске вештине.*
- ▶ Дајте предност необавезним активностима, стицању вештина и модификованом спорту, а не строго организованим такмичењима.*
- ▶ Стално обнављајте знање о тренерској пракси, квалификацијама, као и принципима физичког раста и развоја.
- ▶ Промовишите атмосферу где се поштују разна културна порекла.*
- ▶ Помозите младим особама да схвате да је придржавање правила њихова одговорност.*
- ▶ Подстичите младе особе да буду не само играчи, већ да учествују у управљању, да буду тренери и судије.*
- ▶ Придржавајте се правила и понашајте се у духу спорта којим се бавите, и томе учите играче.*
- ▶ Званичним лицима се обраћајте на пријатан и љубазан начин.*
- ▶ Постарајте се да физички контакт са младим особама увек буде одговарајући датој ситуацији и потребан да би играч развијао вештине.
- ▶ Спроводите одговарајућу праксу и правила о безбедном бављењу спортом.*
- ▶ Спроводите правила и примењујте праксу (и будите узор) која се односи на одговорно конзумирање алкохола и употребу рекреативних и допинг дрога.*
- ▶ Саслушајте своје играче и постарајте се да време које они са вама проводе буде искоришћено у позитивне сврхе.
- ▶ Поштујте права, достојанство и допринос свих учесника без обзира на пол, способности, културно порекло или веру.

Званична лица

- ▶ Придржавајте се правила и прописа који одговарају одређеном нивоу играња и потребама младих особа, да би бављење спортом било забавније.
- ▶ Хвалите и подстичите све учеснике- ви дајете узор и подстрека младим особама да стичу самопоуздање.
- ▶ Будите доследни, објективни и учтиви при доношењу одлука.
- ▶ Осудите неспортско понашање и промовишите поштовање према противницима.
- ▶ Стално обнављајте знање о најновијим трендовима у суђењу и принципима физичког раста и развоја младих особа.
- ▶ Превасходно придајте значај безбедности и потребама учесника.
- ▶ Упознајте се са одговарајућом праксом и правилима о безбедном бављењу спортом, и са својом улогом у њиховом спровођењу.*
- ▶ Промовишите атмосферу где се поштују разна културна порекла.*
- ▶ Спроводите правила и примењујте праксу (и будите узор) која се односи на одговорно конзумирање алкохола, заштиту права детета и питања употребе рекреативних и допинг дрога.*
- ▶ Постарајте се да опрема и просторије задовољавају безбедносне стандарде и да одговарају узрасту и способностима играча.*
- ▶ Поштујте права, достојанство и допринос свих учесника без обзира на пол, способности, културно порекло или веру.*

Напомена: правила је установила Аустралијска управа за спорт осим ако нису означена астериксом.

Управа

- ▶ Стварајте атмосферу у клубу која доприноси томе да клуб буде приступачан, тиме што се за све учеснике стварају подједнаке могућности.*
- ▶ Стварајте путање да би младе особе учествовале у спорту не само у својству играча, нпр. као судије, у управи итд.
- ▶ Постарајте се да врсте програма, правила, опрема, трајање такмичења и време за тренинг буду прилагођени узрасту, способностима и зрелости младих играча.
- ▶ Пружите квалитетан надзор и обуку јуниорима и постарајте се да волонтери буду адекватно подучени.
- ▶ Дајте упутства тренерима и званичном особљу да истичу прикладно понашање и развој.*
- ▶ Постарајте се да свако истиче фер-плеј, а не побеђивање по сваку цену.
- ▶ Дајте примерак правила понашања гледаоцима, званичном особљу, родитељима, играчима и медијама, и подстичите их да их се придржавају.
- ▶ Кад је потребно, установите и дајте примерак правила понашања другим волонтерима, укључујући менаџера тима, тренера и особље за прву помоћ.*
- ▶ Запамтите, ви служите као узор понашања. Ваше понашање и коментари треба да буду позитивни и подржавајући.
- ▶ Максимално се постарајте за безбедност деце спровођењем провере волонтерског особља и спровођењем других стратегија за заштиту права детета.*
- ▶ Спроводите правила и примењујте праксу (и будите узор) која се односи на одговорно конзумирање алкохола и употребу рекреативних и допинг дрога.*
- ▶ Усвојите и спроводите одговарајућа правила и процедуре о безбедном бављењу спортом.*
- ▶ Промовишите атмосферу где се поштују разна културна порекла.*
- ▶ Саслушајте своје играче и укључите их у доношење одлука, вођство и планирање и процену рада клуба.*
- ▶ Поштујте права, достојанство и допринос свих учесника без обзира на пол, способности, културно порекло или веру.

Медији

- ▶ Извештавајте о такмичарским и нетакмичарским спортовима којима се баве младе особе, као и спортовима којима се баве одрасли.
- ▶ Упознајте се са разликама између спортова којима се баве одрасле особе, професионалног бављења спортом и модификованог бављења спортом за младе особе.
- ▶ Немојте превише да се усредсређујете на изоловане инциденте који се односе на неприхватљиво понашање у спорту.
- ▶ Усредсредите се на фер-плеј младих особа и поштено уложени труд.
- ▶ Немојте превише да очекујете од младих особа. Они нису минијатурни професионалци.
- ▶ Опишите и извештавајте о препрекама које младе особе имају при учествовању у организованом спорту.
- ▶ Усредсредите се на способности а не неспособности младих особа.
- ▶ Избегавајте истицање стереотипних погледа о учествовању дечака или девојчица у појединим спортовима.
- ▶ Посветите подједнако време извештавању о спортовима у којима учествују дечаци и девојчице.
- ▶ Поштујте права, достојанство и допринос свих учесника без обзира на пол, способности, културно порекло или веру.

Напомена: правила је установила Аустралијска управа за спорт осим ако нису означена астериксом.

Контролна листа за забавно и безбедно бављење спортом

Да ли ваш клуб:

- ▶ Промовише идеју да је уживање у спорту важније од побеђивања?
- ▶ Даје примерке правила и промовише правила понашања свима у клубу? За дуготрајније (или са интернета скинуте) примерке ових правила и идеје обратите се **VicSport-у на 9654 3755 или преко www.vicsport.asn.au**, или организацији **Sport and Recreation Victoria на 9666 4282 или преко www.sport.vic.sport.au** или удружењу у вашој савезној држави.
- ▶ Има усвојену филозофију да се свима дају подједнаке шансе коју спроводи да би се обезбедило да сви играчи подједнако учествују у смислу времена проведеног у игри и квалитета игре, без обзира на ниво способности? За примере, обратите се **VicSport-у**.
- ▶ Ствара атмосферу којом се свима омогућује приступ клубу, толеранцијом и гостољубивошћу према свим јуниорима без обзира на њихове околности. За помоћ при омогућивању приступа:
 - ▷ особама староседелачког порекла, назовите **Community Access Unit** у оквиру организације **Sport and Recreation Victoria – 9208 3441 или www.sport.vic.sport.au**;
 - ▷ особама различите расе и вере, обратите се **Центру за мултикултурна омладинска питања (Centre for Multicultural Youth Issues) – 9349 3466 или www.cmyi.net.au**;
 - ▷ особама са инвалидитетима, обратите се **Програму за образовање о инвалидитетима (Disability Education Program) на 9378 3471**.
- ▶ Ствара атмосферу којом се штите чланови и у којој нема малтретирања? За обуку путем интернета о заштити чланства и информативни ресурс, погледајте **www.playbytherules.net.au**
- ▶ Има правила о одговорном конзумирању алкохола и ако је релевантно, одговарајућа правила о давању информација о рекреативним и допинг дрогама. Савети се могу добити од **Аустралијске фондације за питања дрога (Australian Drug Foundation) 9278 8100 или www.adf.org.au**
- ▶ Води бригу о томе да тренери, званична лица и сви волонтери буду довољно обучени и да имају довољно средстава за оно што се од њих очекује? Информације и савети се могу добити од организације **Спортско образовање у Викторији (Sport Education Victoria) на 9290 8356**.

Да ли ваш клуб има правила и примењује праксу која се односи на безбедно бављење спортом за јуниоре, у односу на:

- ▶ Прву помоћ и помоћ при повредама?
- ▶ Хидрацију и излагање сунцу?
- ▶ Здравствену историју?
- ▶ Опрему за играње и заштитну опрему?
- ▶ Безбедан простор и игралишта?
- ▶ Осигурање играча?
- ▶ План евакуације у хитним случајевима (и, кад је релевантно, план евакуације у случају несрећа)?

Савети о безбедном бављењу спортом, примерци правила и друге практичне информације о безбедности у јуниорском спорту, могу се добити од организације **Smartplay на 9654 7733 или преко www.smartplay.com.au**.

Да ли сте проверили са удружењем у вашој савезној држави?

Назовите их, можда имају примерке правила која могу да вам се дају на располагање.

